

velike, slavne rodovine nemškega rodu in da ne bode nikdar podpiralo tvojih želj, tvojih sanj!

Slovenski kmet, slovensko ljudstvo, proč s tvojimi prvaki, proč z veleizdajalci, potem bodejo ostale sanje tvojih prvakov zares tudi samo sanje, a pozni tvoji vnuki pa bodejo srečni, kakor si ti pod svitlim žezlom habsburško-lotrinskega roda, nikakor pa ne bodejo vzdihovali pod bičem in pod verigami ruske, dovolj s krvjo nedolžnih omadeževane krone!

Združite se, naprednjaki!

Žalostne so v nekaterem oziru razmere v političnem življenju na Spodnjem Štajerju in sosednem Koroškem. Nekaka mora (truta) leži na v duševni omotici dremajočem ljudstvu, ki mu zabranjuje — vsaj domišljeno — vsaktero prostovoljno gibanje. Pa kakor je pravljiška mora izmišljeno in domišljeno bitje, katerega se brez vsega napora lahko ubranimo, tako je tudi ta „politična mora“ nekak strah, ki je znotraj votel, od zunaj ga pa nič ni; kakor so prvo zdravniki in drugi učenjaki odpravili v obsežje pravljic in bajk, tako se da o „politični mori“ dokazati, da je samo prostovoljno potrpljena nadležnost, ki muči nezavedno slovensko ljudstvo.

Klerikalno nasilstvo je ta nadlega, pod katero težko vzdihava slovensko ljudstvo, posebno naš kmečki stan. Pervaki v črnih in drugih suknjah ga imajo v svoji oblasti, kmet je duševno suženj teh samooblastnih, brezobzirnih nasilnežev, ki se hudo bojijo, da se bi jim kdo izvil iz njihovih verig ter postal prost človek — kakoršnega terja sedanji čas prosvete in napredka. Prvaško-klerikalni mogočneži si na vse pretege prizadevajo, da bi si ja na vsak način zagotovili oblast nad zaslepljenim ljudstvom, ki naj bi bilo njihovim naredbam in poveljem brezpogojno pokorno in poslušno. Razmere, kakoršne so vladale v naših krajih v preteklih stoletjih, si želijo ti okrutneži nazaj, ker uni časi so bili za nje „časi bogate žetve in brnje“. Toda tudi za nje se bliža čas gladnih let, kakor je nekaj v Egiptu nastopila doba gladnih let za sedmerimi rodovitnimi.

A svitati se je začelo, svitati v glavah posameznih brihtnih mož, ki so začeli spoznavati zvite toda prikritke nakane potuhnjenih zapeljivcev slovenskega ljudstva. Začeli so se zavedati ti možje svoje človeške vrednosti in svojih pravic. Lepo število je že takih spametovanih in zavednih mož, ki se nočejo več nadalje uklanjati črnim suknjam in visokim klobukom (kar se tiče zasebnega in političnega življenja), in to so naši probujeni naprednjaki. Seveda so ti lahko ob enem tudi zvesti državljani in verni katoličani, ker spoznanje svoje samoveljavnosti in spoznanje resnice jih od tega ne izključuje. Država boče imeti zavedne in brihtne podložnike, — ne pa rabite in omahljive tepce; in ravno tako naj bi tudi cerkev imela pametne in z lastnim razsodkom nadarjene vernike, — ne pa bitja brez razuma, brez spoznanja, ki ne znajo po lastni pameti hudo od

dobrega ločiti. Človek, ki ima pred obstoječimi postavami — bodisi posvetnimi ali pa cerkvenimi — samo strah, bode zoper nje preje grešil kakor pa uni, ki ima do njih tudi spoštovanje. Kar se tem možem čestokrat očita, da so odpadniki ali celo izdajalci svojega naroda, je neresnično, lažnjivo, kajti naprednjaki — ali če kdo želi: „Štajercianci“ — se ne izneverjajo svojemu narodu, temuč se samo držijo nauka Kristusovega: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!“ Iz ljubezni do samega sebe, to se pravi v svoj lasten dobiček, želijo za se in za svojo mladino znanje nemškega jezika, iz ljubezni do bližnjega pa hočejo imeti s sosednim narodom spravo in mir, držijo se toraj zvesto najlepšega nauka Izveličarjevega. Seveda obračajo svetohlinski antikristi — krivi razlagatelji Kristusovih nauk — vse narobe, kakor jim sploh ni poznati, da bi bili nasledniki Božjega učenika.

Naprednjaki, ne bojte se toraj obrekovanja in groznje Vaših nasprotnikov, kajti na Vaši strani je resnica in pravica; obrekovanje unih mračnjakov je le znamenje njihove slabosti in Vam v ničemur ne zamore škodovati. Njihove groznje pa so tudi le podobne pretenju na smrt obsojenega hudodelca proti njegovim sodnikom in stražarjem. Organizujte, združujte se ter pridobivljajte novih somišljenih tovarišev, da bode te skupno odbijali napade Vaših nasprotnikov, skupno podirali njihove utrdbe in tabore ter zmago-slavno zavzeli mesta, katera še ta in tam kot svoja imenujejo. Klerikalna druhal je največega ljubitelja in prijatelja kmečkega stanu, nepozabnega cesarja Jožefa II., obrekovala, preklinjala in mu baje celo po življenju stregla, toraj tudi za Vas ni nikaka sramota, ako se v Vas zaletuje in svoj strup spušča. Čast za vsakega, ki se ne prišteva v njene vrste! —

V združenju je moč in kjer je moč, tam je navadno tudi zmaga gotova. V vsakem mestu in trgu, v vsakej vasi in v vsakem kraju si izvolite kakšno zbirališče (Versammlungsort), kjer se bode ob določenih časih shajali ter o gospodarskih in političnih zadevah pomenili. Brihtnih mož je v vsakem kraju najti, da zamorejo to organizacijo urediti — sploh vse potrebno ukreniti, da se bode naša stranka vsestransko še bolj ukrepila in dosledno napredovala. Začetek je vsak težak, toda ne ustrašite se, saj je deloma že storjen. Snujte in ustanovite si društva pod imenom „Štajerc“ ali „Štajerčeva stranka“ in v teh društvih se navdušujte in osrčujte za našo sveto naprednjaško stvar v pogubo vsemu, kar je kmetu in delavcu v kvar! Zora svita, skor' bo dan, bratje den'te dlan na dlan!

Vojska med Rusi in Japonci.

V pretečenem tednu so ruske pomožne bojne ladje zaplenile v Rudečem morju angleško trgovsko ladjo „Malacca“, ki je imela vtovorjenega med drugim tudi 40 tisoč kilogramov dinamita, namenjenega za angleške bojne ladje v Iztočni Aziji. Poveljnik ruske ladje pa je bil mnenja, da je ta dinamit Japoncem

namenjen in je toraj po vojnem pravu ladjo zaplenil. Angleška vlada je temu samooblastnemu postopanju prav energično protestovala, češ, da Ruske ladje v Rudečem morju ne prišteva bojnim ladjam, ker ruske bojne ladje vsled obstoječe pogodbe sploh ne smejo Črnega morja (skozi Dardanele) zapustiti, kar pa so kljub tej pogodbi ravnokar storile in sicer s pomočjo zvižaje, ker so „kot trgovske ladje“ skozi Dardanele plule in šele v Rudečem morju bojno zastavo razvile. Ruska vlada je morala na ruski protest takoj svojo krivico priznati, za odpuščenje prositi ter obljubiti, da se bode v prihodnje takemu postopanju skrbno izogibala. Položaj med Rusijo in Anglijo je bil že presneto resen in za Ruse jako nevaren. Angleži imajo v Rudečem morju že lepo število bojnih ladij, pa tudi v Dardanelah skrbno stražijo, da ne pride več kaka ruska bojna ladja skozi iste. Pa tudi turški vladi je Anglija strogo zaukazala, da se ima tozadevne pogodbe vestno držati ter vsako rusko ladjo v Dardanelah prijeti.

Tudi blizu Japonskega so napadle ruske bojne ladje neko angleško trgovsko, iz Amerike došlo ladjo ter jo potopile, akoravno ničesar ni imela naloženega, kar bi se zamoglo za bojno tihotapstvo spoznati. Iz tega se da sklepati, da poveljniki ruskih ladij na višji ukaz tako nastopajo, ne iz lastnega nagiba.

Na suhem Rusom vedno hujša prede, skoro od vseh strani so že od Japoncev obkoljeni. Posebno velike sitnosti jim dela japonski general Koruki. Ruski vrhovni poveljnik general Kuropatkin je v veliki zadregi in le težko se bode ž nje izmotal. Japonci prodirajo počasno, toraj trajno in premišljeno. Rusi so, kakor v pasti, iz katere nimajo nikakega izhoda.

Dne 17. julija bila je bitka pri gorskem prelazu Motien, kjer so Rusi — kakor navadno — bili tepeni ter se morali nasprotniku umakniti. Naslednjega dne so dobili batine pri Sihojanu, severno od Motiena. Japonske čete se neprestano pomičejo proti Liaojangu in Mukden, glavnemu taborišču ruske vojske. Dne 25. julija je bila huda bitka pri Dačičau, kjer so Japonci Ruse zopet prav do živega naklestili. Rusi se vedno in vedno umikajo, pa kako dolgo se bodejo še zamogli umikati, to je za nje kaj važno vprašanje. Kakor vsa znamenja kažejo, bode jim tudi rakova pot kmalu zaprta in da bode za nje prišel usodepolni „hočeš, nočeš, moraš,“ to se pravi: sprijeti se bojo morali z nasprotnikom na življenje ali smrt — zmagati ali pa v boju poginiti; pričakovati smejo najbrž poslednje.

Za Port Artur tekli so, kakor se od različnih strani poroča, že celi potoki krvi. Japonci to trdnjavo neprestano naskakujejo. Nekega dne je baje padlo na obeh straneh okoli 30 tisoč vojakov. Japonci se s vso gotovostjo nadejajo, da se jim bode posrečilo v kratkem te trdnjave polastiti.

Spodnje-štajerske novice.

Požar. Dne 12. julija pogorelo je hišno in gospodarsko poslopje posestnika Florijan Paar-a v občini Remšnik, okraj Slovenjgradec. Iskre iz dimnika zletele na suho, šintlato streho, ki je začela takoj goreti. Poslopja so zgorela do tal in škoda se ocenjuje na 3 tisoč kron, za kolikor pa je k sreči bil posestnik tudi zavarovan.

Gospodarji, bodite previdni! Zaporedoma pride v uredništvo ljudje vprašati, kaj je za storiti, ker je požar eno ali drugo imetje uničil, pa ne dobijo zavarovalnice nobene odškodnine. Šele na daljšo prošnjo praševanje povejo ti vsega obžalovanja vredni nesrečni, da so zamudili zadnjo zavarovalno premijo pravem času plačati. Ja, glejte gospodarji, zavarovalnice so v tem oziru jako natančne, in ako kdo eden dan s plačilom zamudi, zgubi pravico do odškodnine. Bodite toraj previdni, vplačujte pravočasno. Vaše premije, nikdo od Vas ne ve, kdaj da ga ne reča zadene, ker zamore priti nepričakovano, kakor smrt.

Strela ubila je pretečeni teden zidarja Martin Štampe-ta na Ostrožnem pri Celju. Družini, ki je bila v istej sobi, se ničesar ni zgodilo. — Na Ptuju je strela udarila v neko hišo ter ubila eno moža, četiri druge osebe pa je samo omamila.

Utopljenca našel je železniški čuvaj proge Zidmar most-Zagreb v Selnici. Po pismih, ki so se pri njej našla, gre soditi, da je bil nesrečnež 50 letni gostinčar Janez Pešec iz Savskega Kamnika na Kranjski.

Mlada tata. Brata Mikš v Studencih pri Mariboru sta za ptuje blago jako nevarna ptička, akoravno ravnostje šele komaj eden 12 in drugi 14 let. Ulomila sta v kratkem času na več krajih ter odnesla več blaga, kakor tudi 30 kron gotovega denarja. V Mariboru so ju policaji prijeli ter okrožni sodnik izročili, ravno ko sta hotela „sad svojega truda spraviti.“ — Stariši, pazite na svoje otroke po dnevu, bolj pa po noči!

Deželnozbarske volitve iz IV. kurije so razpisane na dan 20. septembra t. l. za ožje volitve je določen 23. september t. l. Naprednjaki, ne da bi se zaslepili od vsakojakih zapeljivcev, volite v vsakem volilnem okolišu enoglasno tistega kandidata, katerega bomo Vam še pravočasno imenovali.

Utonil je v Voglajni 10 letni J. Vogrinčič Lipe, ko se je v nedeljo, dne 24. julija šel v točico kopat. Nesreča se je zgodila pri takozvanem Buconovem jezcu niže Teharjev.

S konja padel in ubil se je Franc Mayer stotnik pri 7. topničarskem polku v Ljubljani. Sedaj je pri strelnih vajah v Krškem. V nedeljo, dne 24. julija jahal je s svojo ženo na izprehod pri Starivesi. Naenkrat se je splasil njegov konj (kakor se pravi, pred vlakom) in stotnik je tako nesrečno raz njega padel, da je pri priči mrtev obležal.

Pretep. Dne 24. t. m. stepli so se v krčmi na Ostrožnem kmečki fantje in delavci. Nekoga Križana so delavci tako zdelali, da zna